

درس اول : آفریدگار زیبایی

معنی برخی از جملات مهم :

- نخست دستی به شاخه های درختان هلو ، بادام ، سیب و درختان دیگر برد و بر آن گردنبندهایی از گل صورتی آویخت .
- در ابتدای نقاشی شاخه های درختان هلو ، بادام و سیب و درختان دیگر را کشید و برای آن ها شکوفه های صورتی رنگی نقاشی کرد * شاخه ها تاب نیاورند و به سوی زمین خم شدند .
- به خاطر سنگینی بار میوه ها شاخه ها طاقت نیاوردند و به طرف زمین خم شدند.
- در زیر نگاه پر مهر او .
- نتوانست از او چشم بردارد .
- در زیر نور مهربان خورشید .
- نتوانست نگاه خود را از او بردارد و به جای دیگری نگاه کند .

برگ درختان سبز در نظر هوشیار

برای انسان باهوش ، هر برگی از درختان سبز

هر ورقش دفتری ست معرفت کردگار

مانند دفتری است که هر در صفحه اش مطالبی را برای شناخت خداوند می بیند

واژگان :

ارغوانی : رنگ قرمز مایل به بنفش ، به رنگ ارغوان	انبوه : زیاد	جلا : براق کردن
انتظار : چشم به راه بودن	اثر : علامت	آویخت : آویزان کرد
برکه : جایی که آب جمع می شود	پوشش : لباس	پهن کرد : گسترده

تیره : تاریک	دل انگیز : زیبا : جالب	دشواری : سختی
دریغ : افسوس	جهان افروز : روشن کننده جهان	پراکند : پخش کرد
غوک : قورباغه	نشانیید : گذاشت ، قرار داد	از پس : از پشت
چیره دست : ماهر	نیلی : رنگ آبی تیره	نظاره کنند: نگاه کنند . تماشا کنند
ضخیم : کلفت	قشر : لایه ، پوسته	خود نمایی : نشان دادن خود
معرفت : شناخت	رمه : گله ی گوسفند	داوری : قضاوت
گریخت : فرار کرد	تپید : حرکت کرد ، بی قرار شد	پهنه : میدان ، سطح

کلمات املائی :

پاییز - صحبت - نقاشی - تصمیم - پذیرفت - شروع - اطراف - حشرات - عسل - غوک - برکه - بگذار - تصویر - منظره ای - خاکستری - طبیعت - لذت - انبوه - تمشک - خوشه های طلا - مزارع - نوبت - سراغ - بعضی - ارغوانی - صنوبرها - قطره های باران - مهاجر - سطح - قشر نازک - براق - سعدی - هوشیار - معرفت - زینت - چیره دست - دریغ - آهسته - صبحگاه - نهان - مهربانی - کلاغ - سار - غنچه - حوصله - رمه - عاقبت

کلمات هم خانواده :

صبح : صبحگاه	روشن : روشنایی	انتظار : منتظر
اطراف : طرف	تصویر : تصاویر	پهن : پهنا ، پهناور
طبیعت : طبیعی	نقاش : نقش ، نقشه	منظره : ناظر ، نظر
معرفت : معروف ، تعریف	مهاجر : مهاجرت	مزارع : مزرعه ، زراعت

کلمات مخالف :

روشنایی : تاریکی	نیکی : بدی	شروع : پایان
تیره : روشن	ناپدید : پیدا ، آشکار	سنگین : سبک
دشوار : آسان ، راحت	نخست : آخر	زیبا : زشت
بهتر : بدتر	گرم : سرد	نازک : کلفت ، ضخیم
داغ : سرد	خواب : بیدار	بی حوصله : با حوصله

واژه آموزی :

بعضی واژه ها زیر مجموعه هایی دارند ، مثلا وقتی می گوئیم خانواده کلمه هایی مانند پدر ، مادر ، خواهر و برادر زیر مجموعه های این واژه هستند .

فصل : بهار ، تابستان ، پاییز ، زمستان
 ورزش : فوتبال ، کشتی ، شنا و
 لوازم التحریر : مداد ، پاک کن ، تراش
 میوه : پرتقال ، موز ، سیب و
 گل : مریم ، لاله ، سنبل و
 حشره : پروانه ، زنبور ، ملخ و ...

*پروین دولت آبادی : شعر ستایش خدا

* خبر داغ : شکوه قاسم نیا

اصول نگارشی :

هنگام تصویر خوانی اصول زیر رعایت می شود :

- با دقت به جزئیات تصویر (رنگ ، شکل ، جهت و اندازه و) نگاه کنید
- آنچه را دیده اید در نوشته خود بیاورید
- نشانه های نگارشی مناسب استفاده کنید
- خوش خط و پاکیزه بنویسید

پرسش های درس :

- ۱- درستی یا نادرستی جمله های زیر را مشخص کنید .
- نادرست درست
- منظور از (زیر نگاه پر مهر او) نور مهربان و گرم خورشید است
 - پاییز به رنگ کاج ها و صنوبرها دست نزد
 - بهار کنار جنگل را با بوته های تمشک زینت داد
 - کلمات شادمان و درختان هر دو جمع هستند
- ۲- جاهای خالی را کامل کنید .
- شعر خیر داغ از می باشد . (شکوه قاسم نیا - پروین دولت آبادی)
 - رنگ گلبرگ پرید . برگ شد (بی حوصله - بی حوسله)
 - باد می کرد . ابر می بارید
- ۳- معنی واژه های زیر را بنویسید .
قشر :	غوک :	رمه :	جلا دادن :
دریغ :	ضحیم :	نظاره :	چیره دست :
- ۴- هم خانواده کلمات زیر را بنویسید :
اطراف :	تصویر :	انتظار :	منظره :	نقش :
- ۵- مخالف کلمات زیر را بنویسید .
دشوار :	بسیار :	ضحیم :	زیبایی :	اولین :
- ۶- در گروه کلمات زیر ، زیر کلمه ای که مربوط به آن مجموعه نیست خط بکشید .
- ماشین - اتوبوس - هواپیما - صندلی
 - دکتر - آمپول - شلوار - درمان
 - چراغ راهنمایی - پلیس - توقف ممنوع - نقاشی
 - دروازه - داور - توپ - کشتی
- ۷- هر دو واژه را در یک جمله به کار ببرید .
- آهو ، دشت :

ارغوانی ، دل انگیز :

۸- در متن زیر غلط های املائی را پیدا کنید و املائی صحیح آن را بنویسید .

او در یک روز ، تمام سطح زمین را به رنگ سفید در آورد ؛ بر تن کوهها و دشتها ، جامع سفید پوشانید. کنار جنگل را با بوطه های انبوه تمشک ذینت داد و نگاهی به تسویرهای نقاشی زمستان انداخت.

.....

۹- کلمات را با حرف صحیح کامل کنید .

شاخ ار منزه تسویر ار وانی

۱۰- مفهوم عبارات و بیت های زیر را بنویسید.

قطره های باران ، برگ های درختان را جلا داده است .

به من آهسته مادر گفت فرزند خدا را در دل خود جوی یک چند

۱۱- با حروف به هم ریخته ، واژه مناسب را بسازید .

ه - ا - ن - ظ - ر غ - ی - ا - و - ر - ا - ن م - ت - ع - ف - ر

۱۲- با توجه به تصویر زیر موضوعی را انتخاب کنید و درباره آن یک بند بنویسید.

۱۳- مفرد واژه های زیر را بنویسید.

حشرات : درختان : صنوبرها : کتب :

۱۴- با توجه به املائی واژه ها کدام گزینه درست است .

الف (قوک : قورباغه ب) چیره دست : ماهر ج) زخیم : کلفت د) نضاره : تماشا

۱۵- شعر خیر داغ از کیست .

الف (پروین دولت آبادی ب) پروین اعتصامی ج) شکوه قاسم نیا د) نظامی

۱۶- در کدام گزینه هم خانواده وجود ندارد .

الف) نقش ، نقاشی ب) جمع ، مجموع ج) نظر ، منظره د) بسیار ، زیاد

پاسخ پرسش های متن درس ۱

۸- سطح - جامه ی سفید - بوته - زینت - تصویر	۱- درست
۹- شاخسار - منظره - تصویر - ارغوانی	درست
۱۰- قطره های باران برگ درختان را شسته و پاکیزه کرده بود مادر به آرامی به من گفت : فرزندم خداوند را در دل خود جستجو کن	نادرست نادرست
۱۱- نظاره - ارغوانی - معرفت	۲- شکوه قاسم نیا
۱۲- به عهده ی دانش آموز	بی حوصله
۱۳- حشره - درخت - صنوبر - کتاب	هوهو - هی
۱۴- گزینه ب	۳- قشر: لایه
۱۵- شکوه قاسم نیا	غوک : قورباغه
۱۶- گزینه د	رمه : گله
	جلا دادن : شفاف و پاکیزه کردن
	دریغ : افسوس
	ضحیم : کلفت
	چیره دست : ماهر
	۴- اطراف : طرف
	تصویر : تصاویر
	انتظار : منتظر
	منظره : نظر - نظاره
	نقش : نقاش
	۵- دشوار: آسان
	بسیار : کم
	ضحیم : نازک
	زیبایی : زشتی
	اولین : آخرین
	۶- صندلی - شلوار - نقاشی - کشتی
	۷- به عهده دانش آموز